

Turun ammattikorkeakoulu

**Selvitys Turun ammattikorkeakoulun
Loimaan, Salon ja Uudenkaupungin
toimipisteiden rakenteellisesta
kehittämisestä**

Ismo Kantola

31.5.2010

1. Johdanto

Opetusministeriö on 18.5.2010 tarkentanut vuonna 2008 valmistuneen korkeakoulujen rakenteellisen kehittämisen ohjelman tavoitteita. Korkeakouluverkkoa halutaan tiivistää kokoamalla toimipisteverkkoa maakuntakeskuksiin siten, että muodostuu riittävän laajoja ja innovatiivisia alueellisia osaamisympäristöjä ja korkeakouluyksiköitä. Tällä hetkellä ammattikorkeakoulut toimivat 63 paikkakunnalla. Näillä toimii lähes 90 sellaista toimipistettä, joissa annetaan pysyväisluonteista tutkintoon johtavaa koulutusta.

Lisäksi opetusministeriö on tavoiteohjauksessaan korostanut korkeakoulujen profiloinnin ja koulutusohjelmien rakenteellisen kehittämisen tärkeyttä. Tällä hetkellä ammattikorkeakouluissa on runsaat 460 koulutusohjelmaa, joissa yli 200 ohjelmassa (n. 70 vieraskielisiä) on alle 40 aloittajaa. Rakenteellista kehittämistä on jatkettava kokoamalla koulutusohjelmia suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja osaamiskeskittymiksi. Koulutus tulee järjestää pääsääntöisesti vähintään 40 aloittajan ryhmissä.

Turun kaupunginvaltuuston päätökseen talousohjelmasta (22.6.2009 § 172) sisältyy seuraava toimenpide: ”Käynnistetään yhdessä Loimaan, Uudenkaupungin ja Salon kaupunkien sekä Turun ammattikorkeakoulun kanssa selvitys ja valmistelu koskien OPM:n asettamia rakenteellisen kehittämisen vaatimuksia ja vaihtoehtoa toimipisteiden koulutusohjelmarakenteiden uudistamiseksi siten, että huomioidaan toimenpide-ehdotusten alueellinen vaikutus.”

Tätä varten on ammattikorkeakoulussa selvitetty Salon kaupunginjohtajan kanssa tarpeita ammattikorkeakoulun toiminnan uudelleensuuntaamiseksi. Koulutusohjelmien rakenteellisen kehittämisen vaikutusten arvioimiseksi on selvitetty Loimaan ja Uudenkaupungin toimipisteiden tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoiden rekrytoitumista alueellisesti sekä nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneiden alueellista sijoittumista. Selvityksen tulokset on koottu tähän muistioon.

Uudenkaupungin opiskelijoiden osalta rekrytoitumistiedot on hankittu opintoasiainhallinnosta ja sijoittumistiedot turkulaisten korkeakoulujen yhteisestä sijoittumisselvityksestä. Loimaan opiskelijoiden osalta on hankittu Tilastokeskuksen viralliset tilastotiedot. Yksityiskohtaiset Tilastokeskuksen tilastot ovat saatavissa ammattikorkeakoulusta.

2. Salon toimipisteen rakenteellinen kehittäminen

Koulutusohjelmien rakenteellinen kehittäminen aloitettiin Salon toimipisteessä vuonna 2007. Tuolloin AMK:n hallitus päätti lakkauttaa vuodesta 2008 lukien Salossa toteutetut vieraskieliset koulutusohjelmat Degree Programme (DP) in Business Information Technology sekä DP in International Business / Diplomstudiegang in Internationaler Betriebswirtschaft. Nämä koulutusohjelmat sulautettiin vastaaviin suomenkielisiin koulutusohjelmiin.

Koulutusohjelmien rakenteellista kehittämistä päätettiin jatkaa vuonna 2009. Kevään 2009 yhteishaussa useimpien Salon toimipisteen nuorten koulutusohjelmien vetovoima havaittiin riittämättömäksi (taulukko 1). Ammattikorkeakoulun hallitus päätti 28.5.2009 (§ 79) hyväksyä kone- ja tuotantotekniikan, tietotekniikan sekä muotoilun koulutusohjelmien siirtämisen Salosta Turkuun vuonna 2010.

Taulukko 1. Salon toimipisteen koulutusohjelmien opiskelijoiden aloituspaikat ja vetovoima 2009

Koulutusohjelma	Aloituspaikat 2009	Ensisijaiset hakijat / aloituspaikka
Kone- ja tuotantotekniikan ko (Salo)	25	0,76
Tietotekniikan ko (Salo)	30	0,90
Tietojenkäsittelyn ko (Salo)	40	0,50
Liiketalouden ko (Salo)	40	1,83
Hoitotyön ko, hoitotyön sv (Salo)	27	2,67
Hoitotyön ko, terveydenhoitotyön sv (Salo)	22	3,73
DP in Nursing (Salo)	22	2,20
Muotoilun ko (Salo)	22	1,35

Ammattikorkeakoulun hallitus päätti 15.4.2010 (§ 62), että ammattikorkeakoulu laatii Salon toimipisteen pitkän aikavälin kehittämissuunnitelman vahvistamalla ja monipuolistamalla alueen tarpeiden mukaista aikuiskoulutusta ja tähdennyskoulutusta sekä kehittämistoimintaa yhdessä yliopiston ja muiden oppilaitosten kanssa. Ammattikorkeakoulun hallitus sitoutui siihen, että nuorten koulutuksen aloituspaikkoja Salossa ei enää vähennetä.

Vuonna 2008 alkaneen taloustaantumien myötä Salon kaupungista on tullut nopean teollisen rakennemuutoksen aluetta. Tässä tilanteessa myös ammattikorkeakoulun tulee aluekehitystehtävänsä mukaisesti suunnata koulutusta sekä soveltavaa tutkimus- ja kehitystoimintaa Salon työelämän kehittämistä tukevaksi. Ammattikorkeakoulun johto on neuvotellut Salon kaupungin johdon kanssa yhteistyön tiivistämisestä. Salon kaupunki on osallistunut ammattikorkeakoulun projektien kuntarahoitukseen ja on ilmoittanut edelleen valmiutensa osallistua tuotekehitysprojektien kuntarahoitukseen. Salon strategiaan liittyvinä aloina ovat esillä olleet erityisesti mobiilit hyvinvointiteknologian sovellukset sekä langaton viestintä.

3. Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteiden opiskelijoiden rekrytointialue

3.1. Uusikaupunki

Uudessakaupungissa toimii ammattikorkeakoulun liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelma. Kaikki uudet opiskelijat on valittu liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelmaan vuodesta 2008 lukien, jolloin tietojenkäsittelyn koulutus yhdistettiin liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelmaan. Taulukossa 2 on esitetty Uudenkaupungin toimipisteen opiskelijoiden kotikunta 3.5.2010 tilanteen mukaisesti. Taulukoissa 3-4 on esitetty vuosina 2008 ja 2009 aloittaneiden opiskelijoiden kotikunta.

Taulukko 2. Uudenkaupungin toimipisteen opiskelijoiden kotikunta 3.5.2010

Kotikunta	Opiskelijoiden lukumäärä	Osuus (%)
Turku	63	42
Uusikaupunki	27	18
Raisio	9	6
Kaarina	7	5
Naantali	6	4
Lieto	3	2
Salo	1	1
Pöytyä	1	1
Aura	1	1
Somero	1	1
Muu kunta Varsinais-Suomessa	12	8
Kunta muualla Suomessa	19	13
Yhteensä	150	100

Taulukko 3. Vuonna 2008 aloittaneiden Uudenkaupungin toimipisteen opiskelijoiden kotikunnat

Kotikunta	Opiskelijoiden lukumäärä	Osuus (%)
Turku	22	59
Uusikaupunki	3	8
Raisio	4	11
Kaarina	2	5
Naantali	2	5
Lieto	1	3
Pöytyä	1	3
Muu kunta Varsinais-Suomessa	1	3
Kunta muualla Suomessa	1	3
Yhteensä	37	100

Taulukko 4. Vuonna 2009 aloittaneiden Uudenkaupungin toimipisteen opiskelijoiden kotikunnat

Kotikunta	Opiskelijoiden lukumäärä	Osuus (%)
Turku	22	44
Uusikaupunki	6	12
Raisio	3	6
Kaarina	2	4
Naantali	3	6
Lieto	1	2
Muu kunta Varsinais-Suomessa	5	10
Kunta muualla Suomessa	8	16
Yhteensä	50	100

Taulukon 2 perusteella havaitaan, että Uudenkaupungin toimipisteiden opiskelijoiden kotikunta on useimmiten Turku (42 %). Valtaosan (59 %) kotikunta sijaitsee Turun seutukunnassa. Uusikaupunki on kotikaupunki vähemmistöllä (18 %) opiskelijoita. Taulukoista 3-4 havaitaan, että vuosina 2008 ja 2009 aloittaneista valtaosalla (84 % ja 62 %) kotikunta sijaitsee Turun seutukunnassa.

3.2. Loimaa

Tilastokeskuksesta hankittiin tiedot Turun AMK:ssa Loimaalla vuosina 2007-2008 aloittaneiden (tilastointipäivänä 20.9 läsnä olleet) nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen opiskelijoiden edellisen vuoden asuinpaikoista. Alkuperäiset yksityiskohtaiset tilastot ovat saatavissa ammattikorkeakoulusta. Tässä esitetään yhteenveto nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen osalta maakunnittain ja Varsinais-Suomen alueelta seutukuntien tarkkuudella. Loimaalla tietojenkäsittelyn nuorten tutkintoon johtava koulutus yhdistettiin liiketalouden koulutusohjelmaan vuodesta 2008 lukien.

Taulukko 5. Turun AMK:ssa Loimaalla vuonna 2007 aloittaneiden (tilastointipäivänä 20.9 läsnä olleet) nuorten koulutuksen opiskelijoiden edellisen vuoden asuinpaikan mukainen kotimaakunta (lähde: Tilastokeskus)

Maakunta	Vuonna 2007 aloittaneet yhteensä	Liiketalouden koulutusohjelma (tradenomi)	Tietojenkäsittelyn koulutusohjelma (tradenomi)	Sosiaalialan koulutusohjelma (sosionomi AMK)
Uusimaa	3	1	1	1
Varsinais-Suomi	51	17	12	22
Satakunta	1	0	0	1
Kanta-Häme	8	6	0	2
Pirkanmaa	4	1	2	1
Kymenlaakso	1	0	1	0
Lappi	1	1	0	0
Yhteensä	69	26	16	27

Taulukko 6. Turun AMK:ssa Loimaalla vuonna 2007 aloittaneiden (tilastointipäivänä 20.9 läsnä olleet) nuorten koulutuksen opiskelijoiden edellisen vuoden asuinpaikan mukainen kotiseutukunta (lähde: Tilastokeskus)

Seutukunta	Vuonna 2007 aloittaneet yhteensä	Liiketalouden ko (tradenomi)	Tietojenkäsittelyn ko (tradenomi)	Sosiaalialan ko (sosionomi AMK)
Salon seutukunta	5	1	1	3
Turun seutukunta	32	10	9	13
Vakka-Suomen seutukunta	2	0	0	2
Loimaan seutukunta	12	6	2	4
Yhteensä	51	17	12	22

Vuonna 2007 Loimaan opiskelijat rekrytoituvat pääosin Varsinais-Suomesta, josta tuli 74 % opiskelijoista (taulukko 5). Taulukosta 6 havaitaan, että Turun seutukunnasta rekrytoituneiden osuus on 63 % aloittaneista. Loimaan seutukunnasta rekrytoituneiden osuus on 24 % aloittaneista. Vuonna 2007 Turun seutukunnasta tulleista 32 opiskelijasta 25 tuli Turusta, jolloin Turusta rekrytoituneiden osuus oli 49 %. Loimaan seutukunnasta tulleista 12 opiskelijasta 7 tuli Loimaalta, jolloin Loimaalta rekrytoituneiden osuus oli 14 %.

Taulukko 7. Turun AMK:ssa Loimaalla vuonna 2008 aloittaneiden (tilastointipäivänä 20.9 läsnä olleet) nuorten koulutuksen opiskelijoiden edellisen vuoden asuinpaikan mukainen kotimaakunta (lähde: Tilastokeskus)

Maakunta	Vuonna 2008 aloittaneet yhteensä	Liiketalouden ko (tradenomi)	Sosiaalialan ko (sosionomi AMK)
Uusimaa	2	1	1
Varsinais-Suomi	45	31	14
Satakunta	3	2	1
Pirkanmaa	7	0	7
Päijät-Häme	2	1	1
Etelä-Karjala	1	1	0
Keski-Suomi	1	1	0
Lappi	1	0	1
Yhteensä	62	37	25

Taulukko 8. Turun AMK:ssa Loimaalla vuonna 2008 aloittaneiden (tilastointipäivänä 20.9 läsnä olleet) nuorten koulutuksen opiskelijoiden edellisen vuoden asuinpaikan mukainen kotiseutukunta (lähde: Tilastokeskus)

Seutukunta	Vuonna 2008 aloittaneet yhteensä	Liiketalouden ko (tradenomi)	Sosiaalialan ko (sosionomi AMK)
Salon seutukunta	3	2	1
Turun seutukunta	28	18	10
Vakka-Suomen seutukunta	1	1	0
Loimaan seutukunta	13	10	3
Yhteensä	45	31	14

Myös vuonna 2008 Loimaan opiskelijat rekrytoituvat pääosin Varsinais-Suomesta, josta tuli 73 % opiskelijoista (taulukko 7). Taulukosta 8 havaitaan, että Turun seutukunnasta rekrytoituneiden osuus on 62 % aloittaneista. Loimaan seutukunnasta rekrytoituneiden osuus on 29 % aloittaneista. Vuonna 2008 Turun seutukunnasta tulleista 32 opiskelijasta 25 tuli Turusta, jolloin Turusta rekrytoituneiden osuus oli 56 %. Loimaan seutukunnasta tulleista 12 opiskelijasta 7 tuli Loimaalta, jolloin Loimaalta rekrytoituneiden osuus oli 16 %.

4. Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteissä tutkinnon suorittaneiden alueellinen sijoittuminen

4.1. Uusikaupunki

Uudenkaupungin toimipisteen koulutusohjelmissa tutkinnon suorittaneiden työelämään sijoittumista on tarkasteltu turkulaisten korkeakoulujen yhteisen sijoittumisselvityksen perusteella. Vuonna 2009 tehdyssä selvityksessä tavoitettiin yhteensä 22 vuonna 2008 Uudenkaupungin koulutusohjelmista tutkinnon suorittanutta. Taulukosta 9 havaitaan, että suurin osa on sijoittunut Turkuun (32 %). Turun seutukuntaan on sijoittunut 50 % tutkinnon suorittaneista. Uuteenkaupunkiin sijoittuu 27 % tutkinnon suorittaneista.

Taulukko 9. Uudenkaupungin toimipisteen koulutusohjelmista valmistuneiden työpaikkojen sijainti

Paikkakunta	Koulutusohjelma					
	Liiketoiminnan logistiikka		Tietojenkäsittely		Yhteensä	
	n	%	n	%	n	%
Turku	4	29	3	38	7	32
Uusikaupunki	2	14	4	50	6	27
Kaarina	2	14	0	0	2	9
Raisio	2	14	0	0	2	9
Eura	1	7	0	0	1	5
Muu kunta	1	7	0	0	1	5
Varsinais-Suomessa						
Helsinki	0	0	1	13	1	5
Vantaa	1	7	0	0	1	5
Tampere	1	7	0	0	1	5
Yhteensä	14	100	8	100	22	100

4.2. Loimaa

Tilastokeskuksesta hankittiin tiedot Turun AMK:ssa Loimaalla vuosina 2003-2007 nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneiden alueellisesta sijoittumisesta. Alkuperäiset yksityiskohtaiset tilastot ovat saatavissa ammattikorkeakoulusta.

Tutkinnon suorittaneista 88 henkilöä eli 39 % asuu Turun seutukunnassa. Turun seutukuntaan sijoittuneista valtaosalla eli 59 henkilöllä työpaikka sijaitsee Turussa. Nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneista (N = 224) niiden osuus, joilla työpaikka sijaitsee Turun kaupungissa, on 26 %.

Loimaan seutukunnassa asuu tutkinnon suorittaneista 33 henkilöä eli 14,5 %. Loimaan seutukuntaan sijoittuneista valtaosalla eli 26 henkilöllä työpaikka sijaitsee Loimaalla. Nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneista (N = 224) niiden osuus, joilla työpaikka sijaitsee Loimaalla, on 11,5 %.

Taulukko 10. Turun AMK:ssa vuosina 2003-2007 nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneet (opiskelupaikkakunta Loimaa) tutkinnoittain, vuoden 2007 työpaikan sijainti seutukunnittain (lähde: Tilastokeskus)

Työpaikan sijainti, seutukunta	Yhteensä		Liiketalouden ko (tradenomi)		Tietojenkäsittelyn ko (tradenomi)		Sosiaalialan ko (sosionomi AMK)	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Helsinki	16	7	3	5	10	14	3	3
Lohja	3	1,5	0	0	0	0	3	3
Salo	23	10	8	14	5	7	10	10,5
Turku	80	35,5	24	41,5	23	33	33	34,5
Vakka-Suomi	3	1,5	0	0	0	0	3	3
Loimaa	30	13,5	12	20,5	6	8,5	12	12,5
Rauma	3	1,5	1	1,5	1	1,5	1	1
Pori	2	1	1	1,5	1	1,5	0	0
Hämeenlinna	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Riihimäki	3	1,5	0	0	0	0	3	3
Forssa	15	6,5	4	7	1	1,5	10	10,5
Etelä-Pirkanmaa	3	1,5	0	0	0	0	3	3
Tampere	9	4	2	3,5	3	4	4	4
Lounais-Pirkanmaa	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Kouvola	1	0,5	0	0	1	1,5	0	0
Mikkeli	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Vaasa	1	0,5	0	0	1	1,5	0	0
Työpaikan tieto puuttuu	29	13	3	5	18	26	8	8
Yhteensä	224	100	58	100	70	100	96	100

Taulukko 11. Turun AMK:ssa vuosina 2003-2007 nuorten koulutuksessa tutkinnon suorittaneet (opiskelupaikkakunta Loimaa) tutkinnoittain, vuoden 2009 asuinpaikan sijainti seutukunnittain (lähde: Tilastokeskus)

Asuinpaikka, seutukunta	Yhteensä		Liiketalouden ko (tradenomi)		Tietojenkäsittelyn ko (tradenomi)		Sosiaalialan ko (sosionomi AMK)	
	n	%	n	%	n	%	n	%
Helsinki	19	8,5	5	8,5	11	15,5	3	3
Lohja	2	1	0	0	1	1,5	1	1
Turunmaa	1	0,5	1	1,5	0	0	0	0
Salo	22	10	6	10	2	3	14	14,5
Turku	88	39	20	34,5	32	45,5	36	37,5
Vakka-Suomi	2	1	0	0	0	0	2	2
Loimaa	33	14,5	14	24	8	11,5	11	11,5
Rauma	4	2	1	1,5	1	1,5	2	2
Pori	2	1	2	3,5	0	0	0	0
Hämeenlinna	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Riihimäki	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Forssa	17	7,5	4	7	2	3	11	11,5
Etelä-Pirkanmaa	6	2,5	0	0	1	1,5	5	5
Tampere	11	5	3	5	4	5,5	4	4
Lounais-	2	1	0	0	1	1,5	1	1

Pirkanmaa								
Lahti	1	0,5	0	0	0	0	1	1
Kouvola	1	0,5	0	0	1	1,5	0	0
Mikkeli	1	0,5	1	1,5	0	0	0	0
Jyväskylä	2	1	0	0	2	3	0	0
Vaasa	2	1	1	1,5	1	1,5	0	0
Asuinpaikan tieto puuttuu	6	2,5	1	1,5	3	4	2	2
Yhteensä	224	100	58	100	70	100	96	100

5. Johtopäätökset

Uudenkaupungin opiskelijoista valtaosa (59 %) rekrytoituu Turun seutukunnasta. Vain 18 %:lla opiskelijoista kotikaupunki on Uusikaupunki. Vastaavasti Loimaan opiskelijat rekrytoituvat pääosin Turun seutukunnasta (62–63 %) ja toissijaisesti Loimaan seutukunnasta (24–29 %).

Tutkinnon suorittaneet sijoittuvat pääosin Turun seutukuntaan. Uudessakaupungissa opiskelleista Turun seutukuntaan sijoittuu 50 % ja Turkuun 32 %. Vain 27 % sijoittuu Uuteenkaupunkiin. Myös Loimaalla tutkinnon suorittaneista valtaosa eli 39 % asuu Turun seutukunnassa, kun taas Loimaan seutukunnassa asuvien osuus on vain 14,5 %. Työpaikka sijaitsee Turun kaupungissa 26 %:lla ja Loimaalla 11,5 %:lla tutkinnon suorittaneista.

Selvitys osoittaa, että Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteet palvelevat pääosin Turun seutukunnasta rekrytoituneita opiskelijoita ja vastaavat työvoimaan kysyntään Turun seutukunnassa. Koulutuspoliittisten tavoitteiden näkökulmasta nuorten tutkintoon johtavan koulutuksen toteuttaminen Uudessakaupungissa ja Loimaalla ei näytä tarkoituksenmukaiselta. Keskittämällä toimintaa maakuntakeskukseen Turkuun voidaan luoda vahvempia koko maakuntaa palvelevia yksiköitä. Tällaiset osaamiskeskittymät mahdollistavat opettajien erikoistumisen ja osaamisen kehittämisen sekä laajemman opetustarjonnan opiskelijoille. Vahvemmat yksiköt kykenevät kehittämään koulutuksen sekä soveltavan tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan (TKI) laatua, vaikuttavuutta ja kansainvälisyyttä paremmin kuin voimavaroiltaan pienet hajautuneet yksiköt.

Toisaalta alueiden kehittämisen näkökulmasta on samalla välttämätöntä lisätä ammattikorkeakoulun valmiutta toteuttaa sekä lyhytkestoista että tutkintoon johtavan aikuiskoulutusta asiakaslähtöisesti joustavina toteutuksina myös niillä paikkakunnilla, joissa ammattikorkeakoululla ei ole omaa toimipistettä (ns. maakuntakorkeakoulu). Myös TKI-hanketoiminnan merkitys kasvaa edelleen alueiden elinvoimaisuuden takaajana.

Opetusministeriön, Turun kaupungin ja Turun ammattikorkeakoulun välisen vuosia 2010–2012 koskevan tavoitesopimuksen kohdassa keskeiset kehittämiskohdat todetaan:

”Ammattikorkeakoulun toimipisteverkkoa tarkastellaan kriittisesti erityisesti Uudenkaupungin ja Loimaan toimipisteiden osalta. Rationalisointitoimenpiteet toteutetaan vuoteen 2011 mennessä.”

Ammattikorkeakoulun hallitus (27.8.2009 § 107) ja Turun kaupunginhallitus (1.2.2010 § 87) ovat osaltaan hyväksyneet em. tavoitesopimuksen, joka on kaikkien sopijapuolten allekirjoituksin vahvistama. Ammattikorkeakoulun hallitus totesi 15.4.2010 (§ 62) Loimaan ja Uudenkaupungin toimipisteiden kehittämistarpeet ja päätti, että tavoitesopimuksen edellyttämänä rationalisointitoimenpiteinä vuonna 2011 liiketoiminnan logistiikan koulutusohjelman nuorten koulutus siirtyy Uudestakaupungista Turkuun, liiketalouden koulutusohjelman nuorten koulutus siirtyy Loimaalta Turkuun ja sosiaalialan koulutusohjelman nuorten koulutus siirtyy Loimaalta Turkuun.